

напруги. Таким чином, гра в живу мову стає каталізатором «ефекту присутності» адресата, що підвищує прагматичність текстів тизерів.

Використана література:

1. Geissner H. Pragmalinguistik oder Rhetorik. Ratingen u.a., 1995. 261 S.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.05>

УДК 37.018.42:811.111

*Єрмоленко В.
Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

Проблемі навчання продуктивних умінь та організації навчання іншомовної мовленнєвої діяльності на уроці іноземної мови (ІМ) було присвячено багато праць дослідників та науковців. Більшість із них стверджують, що говоріння є дуже важливим, але все ж складним умінням, яке опановують учні у процесі вивчення англійської мови як іноземної (Burns, A., ChuenMengGoh, Ch., 2012). Як відомо, складниками усного мовлення є монологічне та діалогічне мовлення. Ці два види є однаково важливими для розвитку вмінь говоріння, оскільки вони надзвичайно впливають на формування іншомовної комунікативної компетентності учнів в цілому. Тема цього дослідження пов'язана з діалогічним мовленням, яке ще називають усною інтеракцією. Прикладами усної інтеракції є домовленість (наприклад, покупка одягу в магазині), співбесіда (для роботи, навчання), практична цілеспрямована співпраця, повсякденна розмова, дискусія, дебати тощо (Thornberry, S., 2005). Як показують численні дослідження, учні часто зіштовхуються з різноманітними труднощами, які виникають під час виконання мовленнєвих вправ. Щоб подолати такі труднощі та опанувати стратегії, необхідні для мовленнєвої взаємодії (Ur, P., 2008), навчання говоріння можна здійснювати за допомогою різних комунікативних завдань, які можуть розвивати мовленнєві вміння учнів. Учителі часто обирають завдання, які відповідають рівню розвитку мовленнєвої компетентності учнів: невеликі бесіди, театральні постановки, симуляції, інтерв'ю тощо. Крім того, рольові

ігри є одним з таких завдань, які ефективно впливають на розвиток комунікативних умінь.

Рольова гра – це техніка, яка дозволяє учням досліджувати реалістичні ситуації, взаємодіючи з іншими учнями. Учні, які практикують рольові ігри, стають більш зацікавленими та залученими до уроку, оскільки вони застосовують знання в дії, розв'язують проблеми, навчаються критично мислити та шукати творчі рішення. Крім того, учні вдосконалюють такі здібності, як ініціативність, впевненість у собі, робота в групі чи парах і спілкування в цілому (Blatner, A., 2019).

Відомо, що рольові ігри завжди мають певну структуру, за якою вони проводяться в класі на уроках англійської мови, а саме: етап залучення, етап навчання та етап активізації. Стадія залучення передбачає утримання вчителем уваги й інтересу учнів до уроку. Учні мають бути емоційно залучені з уроком, наприклад, за допомогою розповіді цікавої ситуації, показу короткого відео чи фото (Harmer, J., 2007). Потім учні повинні вивчати і практикувати новий матеріал; це можуть бути граматичні або лексичні вправи. Після того, учням надається можливість активізувати нові знання безпосередньо під час самої рольової гри.

Всі ми знаємо, що онлайн-навчання дещо відрізняється від звичайної очної форми, насамперед тим, що уроки проводяться на онлайн-платформах, де є багато функцій взаємодії: чат, дошка, демонстрація екрану, реакції тощо. Це досить новий та цікавий формат навчання як для вчителів, так і для учнів, в якому є можливість застосувати різні техніки, які не завжди можливо реалізувати в офлайн режимі. Із власного досвіду спостереження можу сказати, що онлайн-навчання є одним з найпопулярніших серед учнів, оскільки нове покоління знаходить такий формат більш цікавим, ефективним та зручним. Однак, викладання в цифровому форматі не завжди є таким безхмарним, як того б хотілося. Процес навчання онлайн супроводжується декількома негативними факторами, як наприклад, залежність від електроенергії, наявність та швидкість інтернету, неякісне зображення, зниження якості взаємодії учнів між собою та вчителем, відсутність чіткого розуміння правильності виконання завдань учнями тощо. Навчаючи говорінню, одним з провідних завдань вчителя ІМ є розвинути вміння інтеракції, тобто усної взаємодії учнів між собою англійською мовою. Через те, що під час онлайн-навчання знижується якість саме усної взаємодії з різних причин, вказаних вище, постає питання ефективності мовленнєвих вправ під час онлайн-уроків ІМ. Саме тому, тут завданням вчителя є не тільки активізувати вміння, але і вміти зацікавити учнів

зادля того, щоб вони були активними, включеними в роботу та ефективно застосовували свої знання.

Проведення рольових ігор у форматі онлайн має також свою специфіку, яку розглянемо на прикладі однієї з рольових ігор на тему «Музика», яка може бути проведена у 8-му класі відповідно до навчальної програми. Рольова гра складається з трьох етапів: залучення, навчання, активація.

Stage 1 (engagementstage)

Topic: Music. At the concert

Aim: to engage with the topic

Patterns of interaction: T-S; S-Whole class

Instruction: Watch a video about Billie Eilish giving interview to a journalist. Which question was the most interesting?

На цьому етапі вчитель демонструє свій екран і вмикає відео. Учні уважно слухають, а після – відповідають на запитання, застосовуючи панель із реакціями, де учні мають змогу піднести руку, таким чином не перебиваючи один одного, а вчитель бачить на екрані, хто бажає відповісти.

Stage 2: (study stage)

Topic: Music. At the concert

Aim: to prepare for a role play

Pattern of interaction: T-S; S-S,

Instruction: Work in two groups A and B. I'll place you in Breakout Rooms and there I'll give the task to each of the group. **Students A:** decide what star you can be and what questions you can answer in an interview. **Students B:** decide what questions you can ask a famous star in an interview. Discuss it in your groups and write your suppositions in your notebooks. After that, be ready to voice them. You have 6 min-s.

Після того, як учні повертаються до основної сесії, вчитель слухає припущення кожної групи. Крім того, вчитель записує на віртуальній дошці всі запитання та відповіді, які обговорювали учні. Після того, як всі поділилися інформацією, учні матимуть кілька ідей для своїх інтерв'ю на віртуальній дошці, написаних учителем. Крім того, вони можуть зробити знімок екрану, щоб не втратити можливі запитання і відповіді під час виконання наступних завдань.

Stage 3 (activating stage)

Topic: Music. At the concert

Aim: to practice oral interaction

Pattern of interaction: S-S

Instruction: Work in pairs in Breakout rooms. Read the instructions in your role cards carefully and role play the situation. Make up a dialogue. You have 13 minutes. You'll get the cards after you enter your Breakout Rooms.

Student A. You are a famous star (choose anyone you want to be). Answer the questions of an interviewer.

Student B. You are an interviewer. Ask a famous star the questions that you think are important to ask.

Task for a class after the activity: listen to your classmate's role plays and be ready to summarize the information about a star.

Отже, як ми бачимо, дійсно можливо проводити рольові ігри в умовах онлайн-навчання, завдяки технологіям та інструментам, які знаходяться в доступі у кожного. Всі три етапи мовленнєвої вправи можливо виконати, якщо знати як продемонструвати екран на етапі залучення, як користуватися віртуальною дошкою, як правильно керувати Кімнатами, в які потрібно перемістити учнів для їх групової або парної роботи, та як надсилати завдання кожному учню окремо, використовуючи функції чату. Кожен вчитель може застосувати такий спосіб проведення рольової гри на таких платформах як Zoom, або GoogleMeet. І навіть попри всілякі перешкоди, дуже важливо проводити такі мовленнєві вправи, навіть якщо це онлайн-навчання, оскільки навички говоріння є надзвичайно важливими для формування іншомовної компетентності в учнів у будь якому форматі.

Використана література:

1. Blatner, A. (2019). Action explorations: using psychodramatic methods in non-therapeutic settings. Adam Blatner and Parallax Productions
2. Burns, A., Chuen Meng Goh, Ch. (2012) Teaching Speaking: a Holistic Approach. Cambridge University Press
3. Harmer, J. (2007). How to teach English (2-nd). Pearson Longman
4. Ur, P. (2008) A course in language teaching practice and theory. Cambridge Univ. Press
5. Thornbury, S. (2005). How to teach speaking. Pearson.